

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών συμπαρίσταται με το επιστημονικό δυναμικό του στο δράμα της Αϊτής

Επιστημονική εκδήλωση για τις τραγικές επιπτώσεις του σεισμού της Αϊτής

Στην κατάμεστη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών τη Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε επιστημονική εκδήλωση για τις τραγικές επιπτώσεις του σεισμού της Αϊτής. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της επιστημονικής, τεχνικής και ανθρωπιστικής βοήθειας του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Αϊτή, η οποία, ως γνωστό, επλήγη από σεισμό 7.2R την Τρίτη, 12 Ιανουαρίου. Στην αποστολή συμμετείχαν ο Καθηγητής, Δρ. **Ευθύμης Λέκκας**, Καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ο Δρ. **Παναγιώτης Καρύδης**, Ομότιμος Καθηγητής Αντισεισμικής Τεχνολογίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Ειδικότερα, η αποστολή είχε τους ακόλουθους στόχους:

- Τη διερεύνηση του σεισμοτεκτονικού και γεωδυναμικού πλαισίου της πλειοσειστικής περιοχής, τον εντοπισμό των σεισμικών ρηγμάτων, τον συσχετισμό με τα σεισμολογικά δεδομένα και τη διερεύνηση των γεωτεχνικών χαρακτηριστικών των γεωλογικών σχηματισμών.
- Τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση των συνδυών γεωδυναμικών φαινομένων και ιδιαίτερα των κατολισθήσεων, των καθιζήσεων, των ρευστοποιήσεων, των εδαφικών διαρρήξεων, των μεταθέσεων των ακτογραμμών, τα οποία παίζουν κυρίαρχο ρόλο στην εκδήλωση των καταστροφών.
- Τη διερεύνηση των αιτιών των καταστροφών στα κτήρια και στα έργα υποδομής, σε συνάρτηση με τις σεισμικές τεκτονικές παραμέτρους (απόσταση επίκεντρου, βάθος εστίας, μέγεθος σεισμού, μηχανισμός γένεσης, είδος ρήγματος, επιτάχυνση της σεισμικής κίνησης, κ.λπ.).
- Τη διερεύνηση της γεωγραφικής ανάπτυξης των σεισμικών εντάσεων και τον προσδιορισμό των παραγόντων που επέδρασαν στην κατανομή.
- Την παροχή τεχνικής συνδρομής στους απεγκλωβισμούς και εν γένει στις διασωστικές προσπάθειες.
- Τη συνεργασία με την αποστολή του Ο.Η.Ε. και τις ξένες αποστολές βοήθειας και τη συνδρομή σε θέματα διαχείρισης της βοήθειας.
- Τη συνεργασία για την παροχή βοήθειας με τα Υπουργεία Υποδομής και Υγείας της Αϊτής.

Την όλη εκδήλωση προλόγισε ο Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. **Δ. Ασημακόπουλος**, ο οποίος τόνισε ότι το Πανεπιστήμιο Αθηνών κάνει πράξη τη διασύνδεσή του με την κοινωνία και τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, όχι μόνο στον ελληνικό χώρο αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. «Τις τελευταίες δεκαετίες όλοι μας έχουμε γίνει κοινωνοί θεμάτων που σχετίζονται με σημαντικές αλλαγές που συμβαίνουν στον πλανήτη που ζούμε. Σχετίζονται με ακραία φαινόμενα, επομένως σχετίζονται με τον άνθρωπο, την ποιότητα ζωής και με το μέλλον του ανθρώπινου γένους. Οι ακραίες αυτές καταστάσεις που εμπεριέχουν θέματα σχετικά με τον φλοιό, το υπέδαφος, τον πυρήνα και την ατμόσφαιρα της Γης τα τελευταία χρόνια έχουν λάβει πιο απρόβλεπτες διαστάσεις», τόνισε χαρακτηριστικά. Επίσης επεσήμανε ότι τις επιπτώσεις αυτών των φαινομένων

Σταγμιότυπο από την επιστημονική εκδήλωση για τις τραγικές επιπτώσεις του σεισμού της Αϊτής

υφίστανται οι υποβαθμισμένες περιοχές του πλανήτη, όπως η Αϊτή και ότι το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει τη γνώση και έχει εντάξει εδώ και καιρό το γνωστικό αντικείμενο της διαχείρισης των καταστροφών σε προγράμματα σπουδών τμημάτων. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει το εργαστήριο «Φυσικών Καταστροφών» στο τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, ενώ σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και το Τ.Ε.Ι. Σερρών έχει ξεκινήσει από το 2005 μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών με τίτλο: «Πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών», από το οποίο έχει αποφοιτήσει μέχρι σήμερα σημαντικός αριθμός επώνυμων αποφοίτων. Επίσης ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους για την οργάνωση εράνου με στόχο την παροχή βοήθειας στους πληγέντες.

Ο κ. Ευθύμης Λέκκας ανέπτυξε ομιλία με θέμα: «Ο σεισμός της Αϊτής, 7.2R, 12 Ιανουαρίου 2010. Το γεωδυναμικό πλαίσιο και η ακραία καταστροφή. Η διαχείριση της κρίσης και ο ρόλος της διεθνούς βοήθειας». Ο κ. Λέκκας επεσήμανε ότι ο συγκεκριμένος σεισμός αποτελεί ακραίο γεωδυναμικό φαινόμενο με καταστροφικές συνέπειες, το οποίο κατέγραψαν σχεδόν όλα τα γεωδυναμικά εργαστήρια σε όλο τον κόσμο.

«Η διαχείριση της κρίσης στην Αϊτή είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα το οποίο δυστυχώς η κοινωνία της χώρας δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να διαχειριστεί» σημείωσε, τονίζοντας τον ρόλο που έπαιξε η εξωτερική βοήθεια, που από την μία είναι απαραίτητη και από την άλλη αμφισβητείται ως προς τα κίνητρά της. Ο κ. Λέκκας ανέφερε μεταξύ άλλων ότι οι πρώτες κιόλας μετρήσεις έδειξαν ότι: «Προήλθε από ένα ρήγμα οριζόντιας ολισθήσεως με αριστερόστροφη συνιστώσα. Το ρήγμα ήταν κοντά στην πρωτεύουσα της Αϊτής. Η Καραϊβική αποτελεί μία περιοχή γύρω από την οποία εκδηλώνονται πολλοί σεισμοί μικρού, μεσαίου και μεγάλου βάθους. Η έντονη σεισμική δραστηριότητα στην περιοχή δηλώνει την παρουσία μεγάλων ρηγμάτων και την ύπαρξη μιας λιθοσφαιρικής πλάκας, η οποία βρίσκεται μεταξύ Βορείου και Νοτίου Αμερικής αλλά και της πλάκας του Ατλαντικού ωκεανού. Εδώ λοιπόν αρχίζει η υποβύθιση, δηλαδή το σπρώξιμο προς τα ανατολικά της Καραϊβικής πλάκας πάνω στην πλάκα της Βορείου Αμερικής. Αυτή η κίνηση μοιάζει να αντιστοιχεί σε τιμή 3-4 εκατοστών ανά έτος. Έχουμε να κάνουμε με μια ανήσυχη λοιπόν

περιοχή». Το ρήγμα διατάραξε σε τέτοιο βαθμό την περιοχή ώστε να προκαλέσει μεγάλες εδαφικές παραμορφώσεις, ενώ προκλήθηκε μια συνολική μετακίνηση της ευρύτερης περιοχής μέχρι 10 εκατοστά. Ο κ. Λέκκας σημείωσε ότι βάσει των δεδομένων, πιθανότατα θα έχουμε κι άλλο σεισμό στην περιοχή μέσα στο έτος και σίγουρα αυξημένη σεισμική δραστηριότητα στα επόμενα 20 χρόνια.

Επίσης ο κ. Παναγιώτης Καρύδης ανέπτυξε ομιλία με θέμα: «Ο σεισμός της Αϊτής, μία επαναλαμβανόμενη ιστορία στο δομημένο περιβάλλον. Αποτελέσματα και πρώτα συμπεράσματα». Όπως και ο κ. Λέκκας, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στις συνθήκες που συνάντησαν στην πληγείσα χώρα και στην ανυπαρξία ενός συντονισμένου κρατικού μηχανισμού, ικανού να προσφέρει βοήθεια και να καθησυχάσει τους τρομοκρατημένους πολίτες. Ο κ. Καρύδης επεσήμανε ότι μπορεί να είναι ένας σεισμός οποίος έγινε πολύ μακριά από εμάς, όμως έχει πολλές σχέσεις και συνάφεια με τους σεισμούς που γίνονται στη χώρα μας, επομένως είναι πολύ σημαντικά τα συμπεράσματα και τα διδάγματα που απορρέουν από τις μελέτες. Στη συνέχεια ανέπτυξε τον τρόπο και τα αίτια κατάρρευσης των κτηρίων, προβάλλοντας φωτογραφικά ντοκουμέντα. «Δεν πρέπει για κανέναν λόγο να επιτρέψει η διεθνής κοινότητα να ενασχοληθούν κτήρια όπως ήταν εις την προ του σεισμού κατάσταση. Εμείς εδώ δεν πρέπει να αποκαταστήσουμε την προηγούμενη κατάσταση, αλλά να φτιάξουμε μία εντελώς καινούργια πόλη σε νέα δεδομένα και νέο πολεοδομικό σχεδιασμό, ώστε να μην επαναληφθεί το παρελθόν», τόνισε χαρακτηριστικά.

Η Ιατρική Σχολή κοντά στους σεισμοπαθείς της Αϊτής

Αμέσως μετά τον τρομερό σεισμό της 12ης Γενάρη που κατέστρεψε την πρωτεύουσα της Αϊτής Πορτ-ο-Πρενς, οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού προγράμματος «Διεθνής Ιατρική – Διαχείριση κρίσεων Υγείας» της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α., κινητοποιήθηκαν για να βοηθήσουμε τους συνανθρώπους μας στην άλλη άκρη του Κόσμου. Αυτό άλλωστε είναι και το νόημα του μαθήματος που διδασκόμαστε: τα υγειονομικά προβλήματα είναι παγκόσμια και η διαχείριση των μεγάλων κρίσεων υγείας απαιτεί τη συστράτευση και συνεργασία εξειδικευμένων στελεχών σε παγκόσμια κλίμακα.

Με σύνθημα «Όχι απλοί παρατηρητές αλλά συμπαράστατες», τρεις απόφοιτοι του Μεταπτυχιακού ενταχθήκαμε στην πρώτη αποστολή των Γιατρών του Κόσμου που ξεκίνησε για την Αϊτή. Επικεφαλής μας ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, αν. καθηγητής χειρουργικής κ. **Θεόδωρος Ρόζενμπεργκ**.

«Διαπιστώσαμε ότι η συνεισφορά των περισσότερων Μ.Μ.Ε. εξαντλείται σε μία περιγραφή της φρίκης και σε «επιστημονικές» παρατηρήσεις της καταστροφής ενώ έλειπε η έμπρακτη προσφορά βοήθειας στα θύματα» λέει η Σταυρούλα Πούλου, αναισθησιολόγος που συμμετείχε στην πρώτη αυτή αποστολή.

Για ένα ολόκληρο μήνα οι Γιατροί του Μεταπτυχιακού μας, προσφέραμε τις υπηρεσίες μας στο μικρο νοσοκομείο σαράντα πέντε κλινών που στη-

(συνέχεια στη σελίδα 14)

Σταγμιότυπο από την επιστημονική εκδήλωση του Μεταπτυχιακού προγράμματος «Διεθνής Ιατρική – Διαχείριση κρίσεων Υγείας» της Ιατρικής Σχολής